

Ocena efektów wsparcia w ramach osi VIII
Mobilność regionalna i ekologiczny transport w
RPO WL 2014-2020

Załącznik nr 3 do raportu końcowego

Badanie CAWI/CATI mix mode z JST

Warszawa, wrzesień 2023

Spis treści

Wstęp	3
Pytanie 1. 1. Proszę ocenić jak realizowane przez beneficjentów RPO WL 2014-2020 projekty transportowe wpływają na niżej wymienione aspekty	3
Pytanie 1. 2. Czy Pana/Pani zdaniem poprawiła się jakość systemu transportowego województwa lubelskiego?	6
Pytanie 1. 3. Proszę ocenić jak według Pana/Pani realizowany projekt/realizowane projekty w ramach OP VIII wpływają na poszczególne dziedziny życia w województwie....	7
Pytanie 1. 4. Czy zgadza się Pan/Pani z poniższymi stwierdzeniami?	10
Podsumowanie.....	15

Wstęp

W badaniu CAWI/CATI przedstawicielom gmin województwa lubelskiego zadano 27 pytań dotyczących wpływu inwestycji realizowanych w ramach RPO WL 2014-2020. Ankiety wypełniło 61 respondentów.

Pierwsza grupa ośmiu pytań dotyczyła wybranych aspektów związanych z transportem indywidualnym i publicznym. Kolejne pytanie dotyczyło ogólnej oceny jakości systemu transportowego województwa. Następnie respondenci oceniali wpływ projektów na wybrane dziedziny życia. Ankiety zamykały pytania dotyczące konkretnego wpływu realizowanych projektów na możliwości komunikacyjne mieszkańców województwa lubelskiego w zakresie dojazdu do Lublina i innych gmin województwa.

Pytanie 1. 1. Proszę ocenić jak realizowane przez beneficjentów RPO WL 2014-2020 projekty transportowe wpływają na niżej wymienione aspekty

W tabeli przedstawiono odpowiedzi przedstawicieli gmin w skali punktowej (0 punktów – brak wpływu; 5 – bardzo duży wpływ realizowanych projektów transportowych na wybrane aspekty). Jak łatwo zauważyć, większość odpowiedzi wskazuje, że realizowane projekty miały średni lub duży wpływ na wybrane aspekty związane z transportem. Najwyżej oceniono „zwiększenie bezpieczeństwa” (średnia ocena 4,11), „poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego” (3,97) i „zwiększenie przepustowości infrastruktury drogowej” (3,92). Najniższy wpływ realizowane projekty miały według respondentów na „zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych” (3,08) – wpływ na ten aspekt aż 15 przedstawicieli samorządów oceniło jako mały lub bardzo mały.

Większość projektów realizowanych w RPO WL 2014-2020 na terenie województwa lubelskiego to projekty drogowe. Również one były najczęściej wskazywane przez respondentów w pytaniu otwartym jako te w największym stopniu wpływające na poprawę dostępności transportowej regionu. Zwiększenie komfortu podróży samochodem osobowym oraz skrócenie czasu dojazdu do stolicy regionu nie przyczyniło się do zmniejszenia wykorzystania samochodów osobowych. Poprawiło się jednak bezpieczeństwo na drogach, co respondenci również wskazali w ankiecie.

Respondenci wskazali także na stosunkowo niski wpływ projektów transportowych realizowanych w województwie na zmniejszenie zatłoczenia w transporcie publicznym (średnia ocena 3,51). Również w kolejnych pytaniach ankiety pojawiały się negatywne oceny transportu publicznego, co może wskazywać na niedostateczną liczbę projektów dotyczących jego poprawy.

Ocena efektów wsparcia w ramach Osi VIII Mobilność regionalna i ekologiczny transport w RPO WL 2014-2020

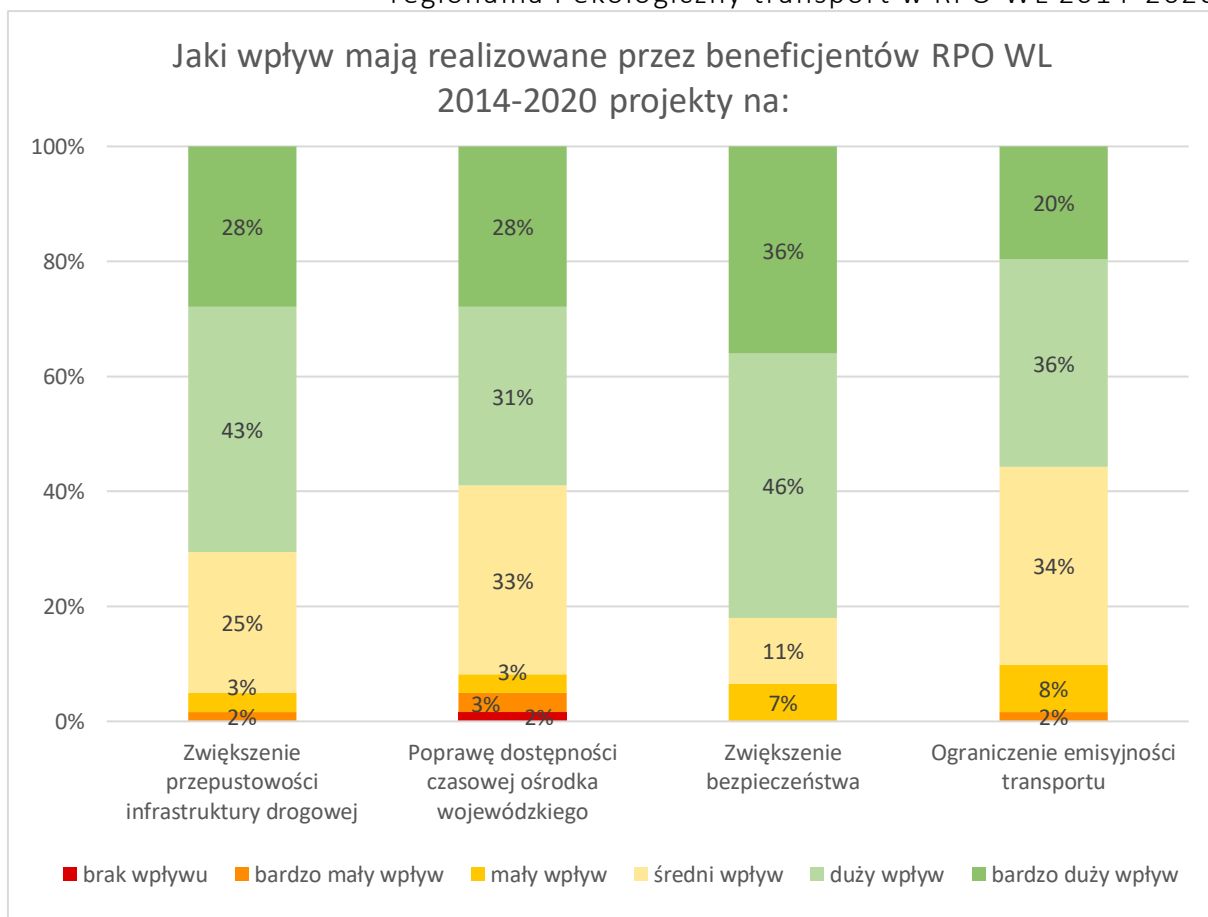
Tabela 1. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane aspekty.

Aspekty	0 – brak wpływu	1 – bardzo mały wpływ	2 – mały wpływ	3 – średni wpływ	4 – duży wpływ	5 – bardzo duży wpływ
Zwiększenie przepustowości infrastruktury drogowej	0	1	2	15	26	17
Poprawa dostępności czasowej ośrodka wojewódzkiego	1	2	2	20	19	17
Zwiększenie bezpieczeństwa	0	0	4	7	28	22
Ograniczenie emisyjności transportu	0	1	5	21	22	12
Niższe zatłoczenie w transporcie publicznym	1	1	3	28	17	11
Lepsza integracja gałęzi transportu	0	2	7	13	25	14
Zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych	4	2	9	23	16	7
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	0	0	3	12	30	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

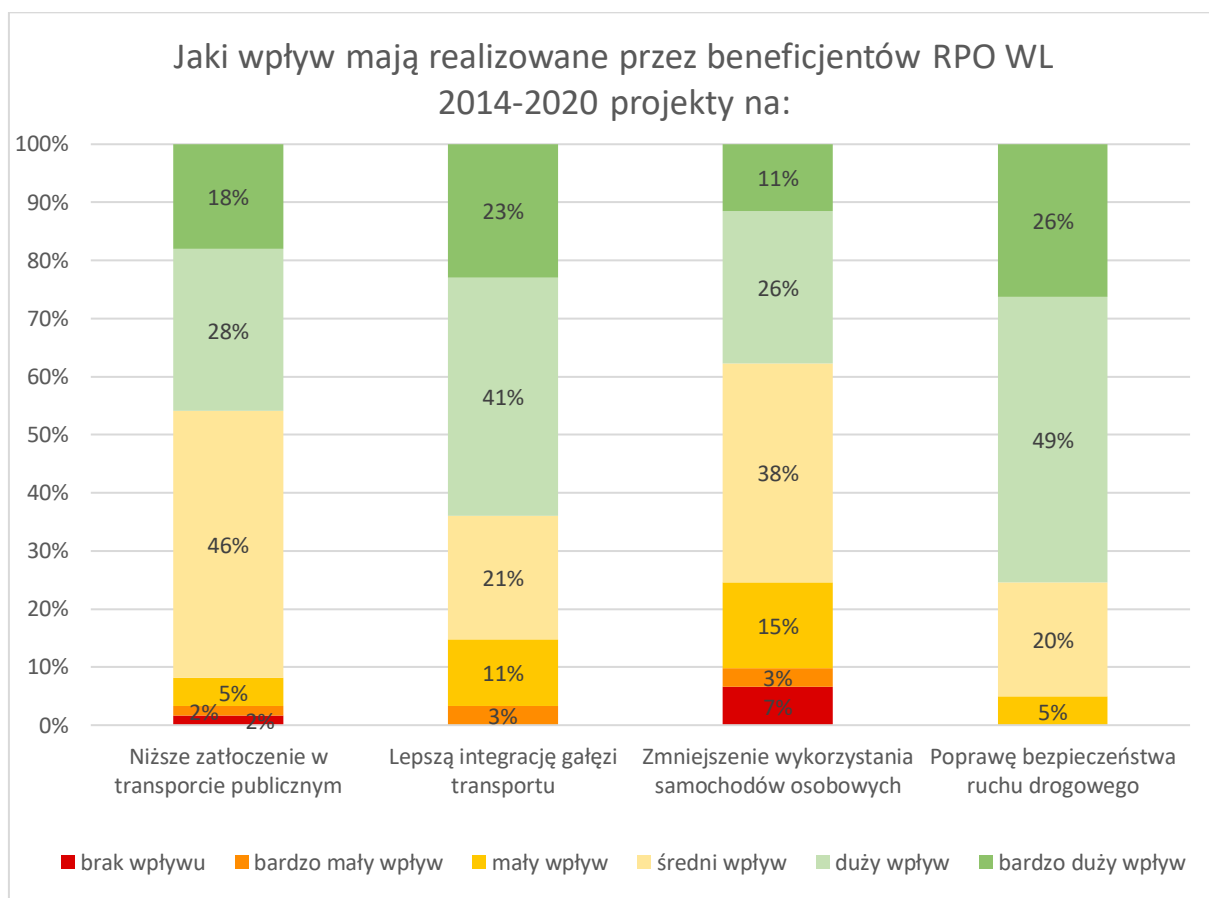
Procentowy udział ocen respondentów przedstawiono również na poniższych wykresach.

Wykres 1. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane aspekty (1-4)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Wykres 2. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane aspekty (5-8)

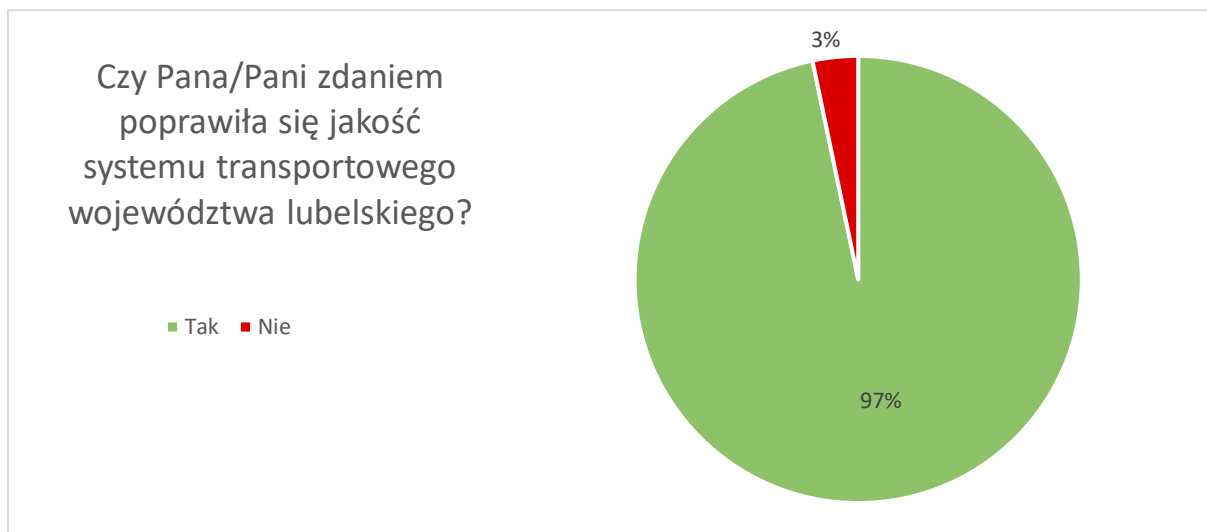
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Najniżej wpływ projektów transportowych na wybrane w pytaniach 1-8 aspekty oceniła gmina Krzywda w powiecie łukowskim (średnia ocena 1,38) oraz gminy Biała Podlaska i Drelów w powiecie bialskim (2,0).

Pytanie 1. 2. Czy Pana/Pani zdaniem poprawiła się jakość systemu transportowego województwa lubelskiego?

W kolejnym pytaniu respondenci oceniali poprawę jakości systemu transportowego województwa. W ankiecie wpłynęły jedynie dwie negatywne odpowiedzi – od gminy Rachanie w powiecie tomaszowskim i gminy Kąkolewnica w powiecie radzyńskim. Pozostali respondenci odpowiedzieli na pytanie pozytywnie.

Wykres 3. Ocena poprawy jakości systemu transportowego województwa lubelskiego (9)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Pytanie 1. 3. Proszę ocenić, jak według Pana/Pani realizowany projekt/realizowane projekty w ramach OP VIII wpływają na poszczególne dziedziny życia w województwie

W kolejnych pytaniach respondenci oceniali wpływ projektów transportowych na wybrane dziedziny życia. W pytaniach 10-19 zastosowana została pięciostopniowa skala, opisana w tabeli poniżej.

Wśród ocen respondentów znalazło się jedynie sześć negatywnych odpowiedzi, z czego żadna nie określała wpływu projektu jako „bardzo negatywny”. Trzy gminy negatywnie oceniły wpływ realizowanych projektów na poziom hałasu, dwie na jakość powietrza, a jedna na osadnictwo.

Zdecydowana większość ocen była pozytywna (81%), z czego dominowały oceny „4 – raczej pozytywny wpływ”. Oceny neutralne (brak wpływu projektu) stanowiły 18% wszystkich ocen respondentów.

Tabela 2. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane dziedziny życia

Wybrane dziedziny życia	1 – bardzo negatywny wpływ	2 – raczej negatywny wpływ	3 – brak wpływu	4 – raczej pozytywny wpływ	5 – bardzo pozytywny wpływ
Wzrost konkurencyjności i ożywienie przedsiębiorczości	0	0	10	41	10
Udostępnianie terenów inwestycyjnych	0	0	9	35	17

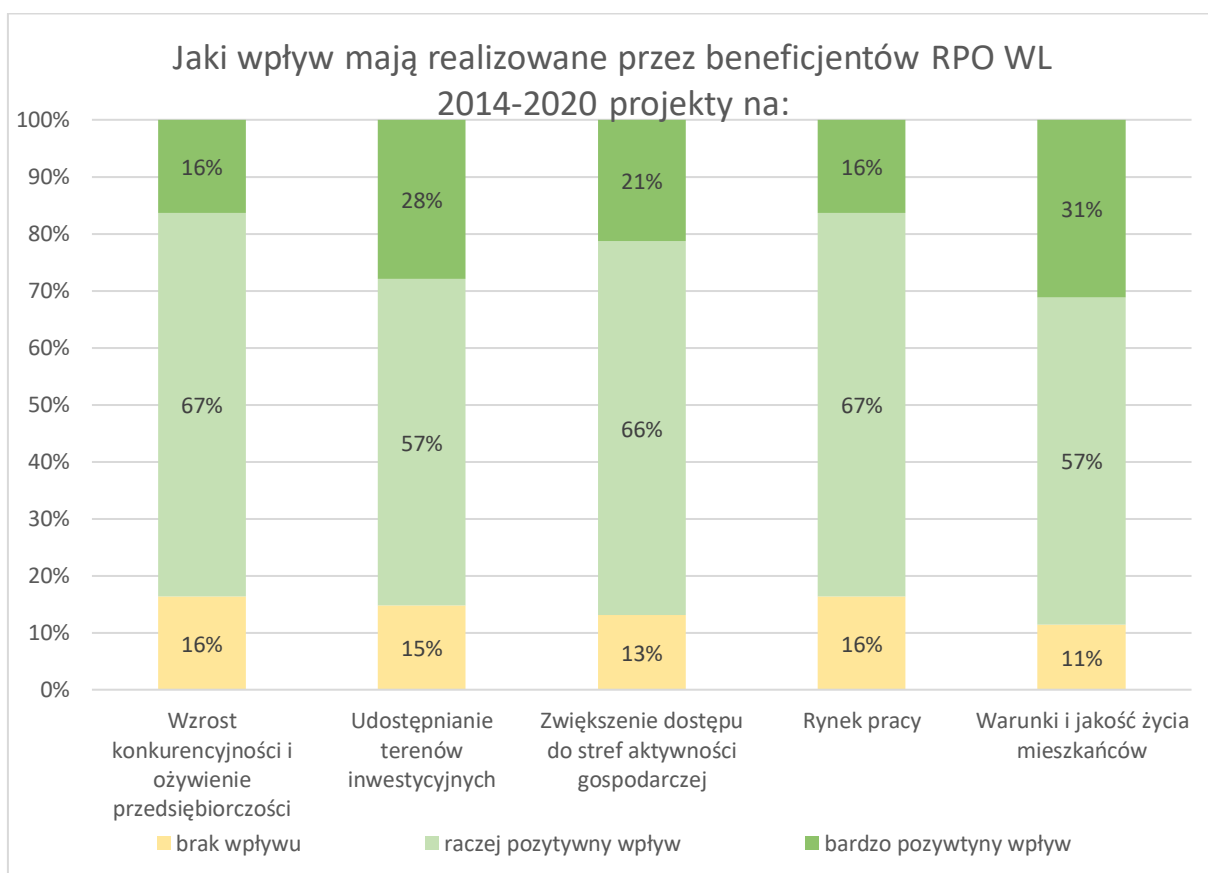
Ocena efektów wsparcia w ramach Osi VIII Mobilność regionalna i ekologiczny transport w RPO WL 2014-2020

Wybrane dziedziny życia	1 – bardzo negatywny wpływ	2 – raczej negatywny wpływ	3 – brak wpływu	4 – raczej pozytywny wpływ	5 – bardzo pozytywny wpływ
Zwiększenie dostępu do strefy aktywności gospodarczej	0	0	8	40	13
Rynek pracy	0	0	10	41	10
Warunki i jakość życia mieszkańców	0	0	7	35	19
Dostęp do usług publicznych	0	0	8	40	13
Zwiększenie osadnictwa	0	1	17	35	8
Zwiększenie atrakcyjności turystycznej	0	0	10	40	11
Poprawa jakości powietrza	0	2	15	37	7
Zmniejszenie poziomu hałasu	0	3	13	36	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Wpływ na wszystkie dziedziny życia oceniony został jako pozytywny – najwyższy w przypadku „warunków i jakości życia mieszkańców” (średnia 4,20) oraz „udostępniania terenów inwestycyjnych” (4,13). Wysokie oceny otrzymały też aspekty dostępności usług publicznych oraz stref aktywności gospodarczej (w obu przypadkach 4,08).

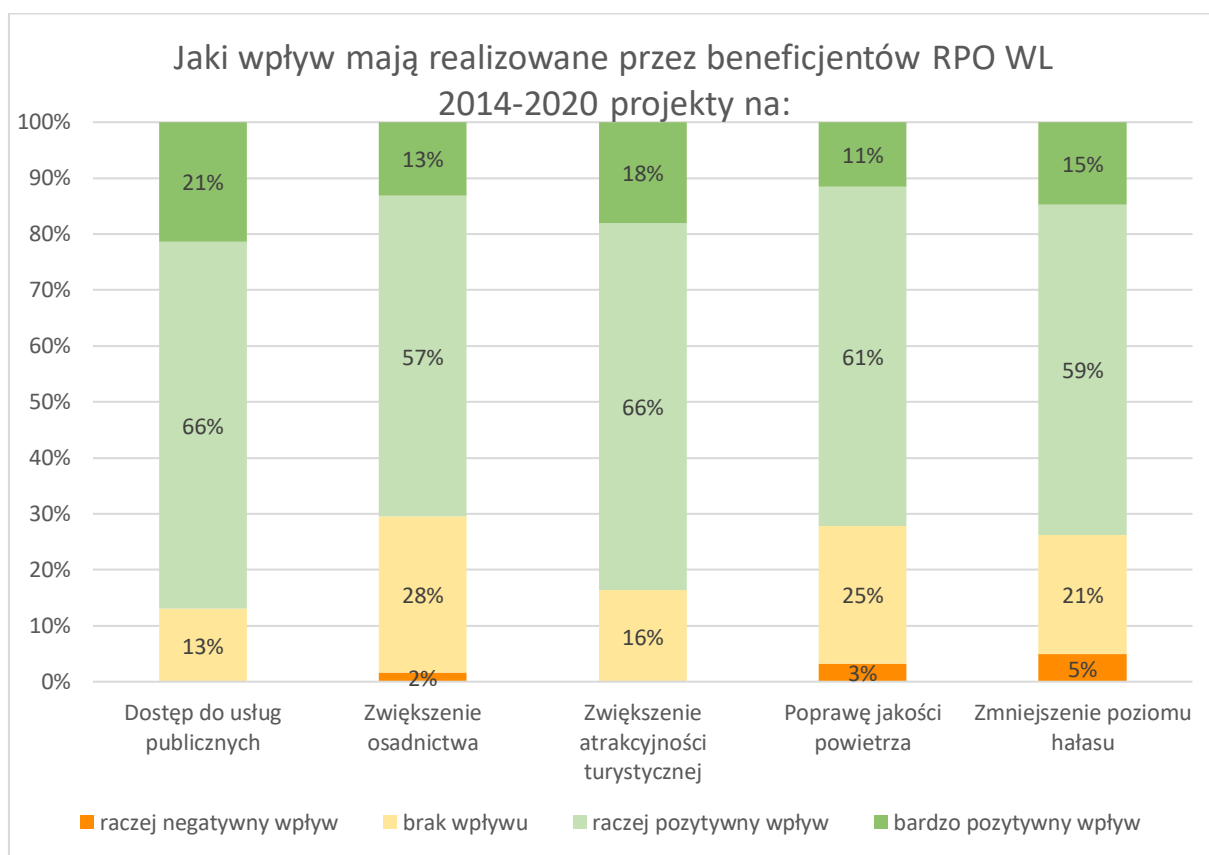
Wykres 4. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane dziedziny życia (10-14)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Najniższe średnie oceny uzyskały aspekty „poprawa jakości powietrza” (3,80), „zwiększenie osadnictwa” (3,82) oraz „zmniejszenie poziomu hałasu” (3,84). Były to jedyne aspekty, które otrzymały oceny negatywne i jednocześnie najwięcej ocen neutralnych, co przełożyło się na stosunkowo niższą, ale wciąż pozytywną średnią ocenę. Ponownie przyczyną takiego rozkładu ocen może być duża liczba projektów drogowych i zwiększenie liczby samochodów osobowych.

Wykres 5. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane dziedziny życia (15-19)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Pytanie 1. 4. Czy zgadza się Pan/Pani z poniższymi stwierdzeniami?

W ostatniej serii pytań (20-27) respondenci otrzymali osiem pytań, do których musieli się ustosunkować w pięciostopniowej skali (1 – zdecydowanie się nie zgadzam; 2 – nie zgadzam się; 3 – ani się zgadzam, ani się nie zgadzam; 4 – zgadzam się; 5 – zdecydowanie się zgadzam). Możliwe było również nieustosunkowanie się do odpowiedzi poprzez zaznaczenie odpowiedzi „Nie dotyczy/nie korzystam” (N.D. w poniższej tabeli).

Stwierdzenia dotyczyły poprawy możliwości komunikacyjnych mieszkańców i dostępności komunikacyjnej województwa lubelskiego w ostatnich latach.

Tabela 3. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego

Stwierdzenia	N.d.	1	2	3	4	5
W ostatnich 8 latach komfort przemieszczania się transportem indywidualnym po obszarze mojej gminy poprawił się	1	1	0	2	27	30
W ostatnich 8 latach możliwość dotarcia transportem indywidualnym z mojej gminy do Lublina poprawiła się	1	0	4	4	24	28

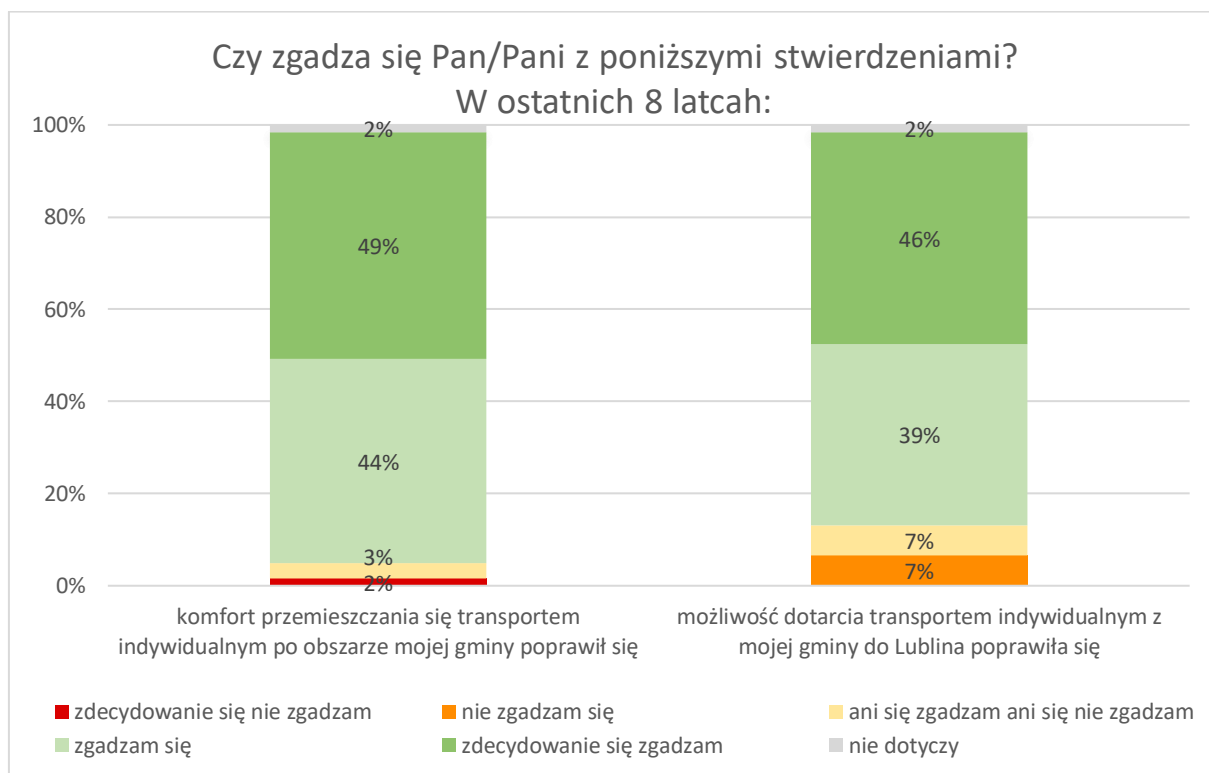
Ocena efektów wsparcia w ramach Osi VIII Mobilność regionalna i ekologiczny transport w RPO WL 2014-2020

Stwierdzenia	N.d.	1	2	3	4	5
W ostatnich 8 latach możliwość przemieszczenia się transportem zbiorowym (np. autobus, pociąg) z mojej gminy do innych obszarów województwa lubelskiego (w tym do Lublina) poprawiła się	8	1	10	11	18	13
W ostatnich 8 latach komfort przemieszczania się transportem zbiorowym po województwie lubelskim poprawił się	9	2	7	8	28	7
W ostatnich 8 latach czas przejazdu transportem zbiorowym między reprezentowaną przeze mnie gminą a innymi gminami (w tym Lublinem) skrócił się	9	1	7	13	21	10
Mieszkańcy reprezentowanej przeze mnie gminy mogą poruszać się swobodnie rowerem i dojechać do najważniejszych miejsc w gminie (np. Urząd Gminy/Urząd Miasta, placówka ochrony zdrowia itp.)	2	0	5	10	29	15
Na przestrzeni ostatnich 8 lat zauważyłem/am poprawę oferty przewozowej transportu publicznego (PKS, PKP, busy) w szczególności na obszarze reprezentowanej przeze mnie gminy	3	3	13	16	21	5
Dzięki inwestycjom realizowanym w ramach RPO WL 2014-2020 wzrosła możliwość przemieszczania się mieszkańców gminy, którą reprezentuję	6	1	5	12	23	14

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Zdecydowanie najbardziej respondenci zgadzali się ze stwierdzeniami dotyczącymi poprawy komfortu przemieszczania się transportem indywidualnym na terenie gminy oraz z danej gminy do Lublina (89% odpowiedzi). Ponownie widać tutaj duży udział i znaczenie projektów drogowych zrealizowanych w RPO WL 2014-2020. W dwóch pytaniach pojawiło się jedynie pięć odpowiedzi zaprzeczających tym twierdzeniom i tylko sześć neutralnych. Dwóch respondentów wstrzymało się od głosu (odpowiednio po jednym w każdym stwierdzeniu).

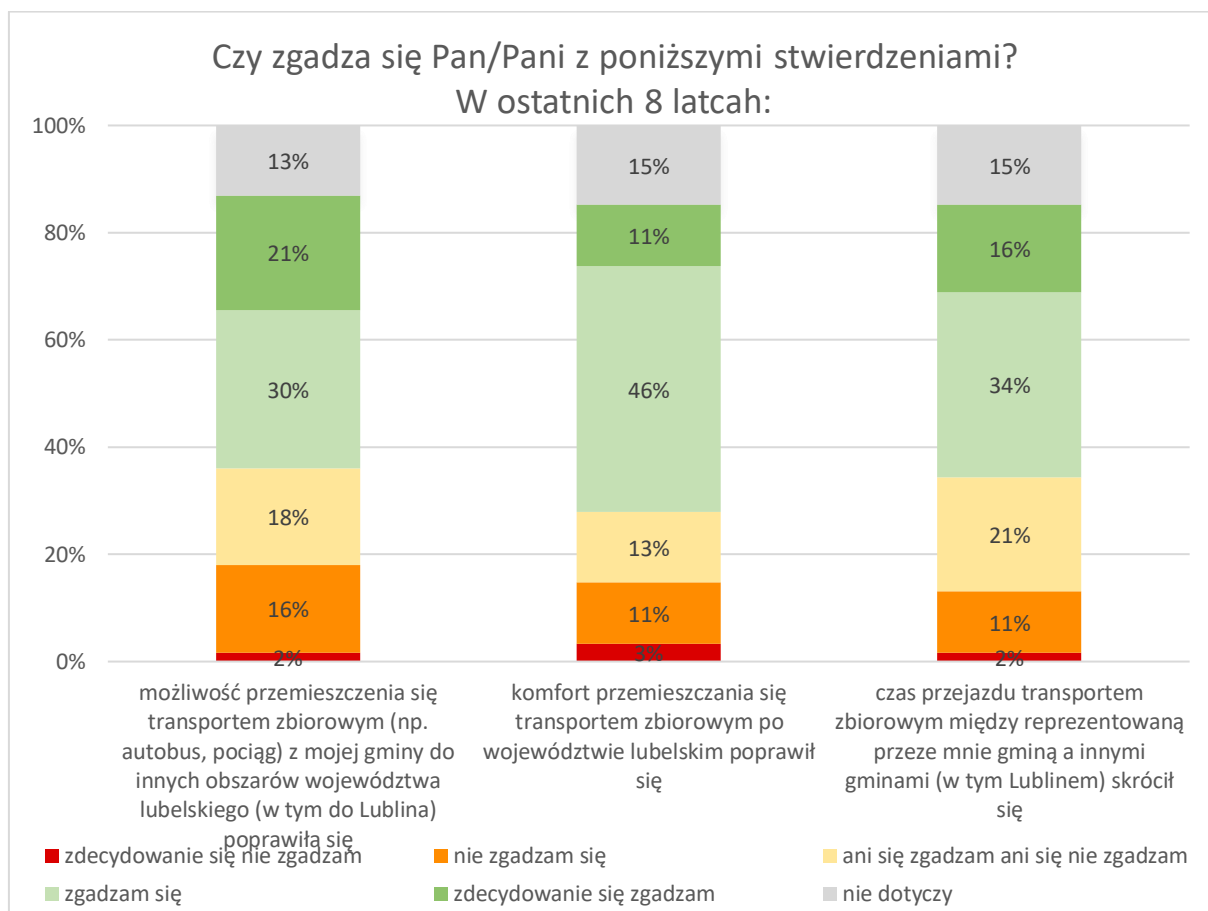
Wykres 6. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego (20, 21)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Zdecydowanie mniejszą zgodność przedstawiciele gmin wyrażali w stosunku do pytań dotyczących transportu publicznego. Tutaj średnio 15% odpowiedzi było negatywnych, kolejne 17% neutralnych, a 53% wskazywało, że jakość i dostępność transportu publicznego w województwie się poprawiły.

Wykres 7. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego (22-24)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

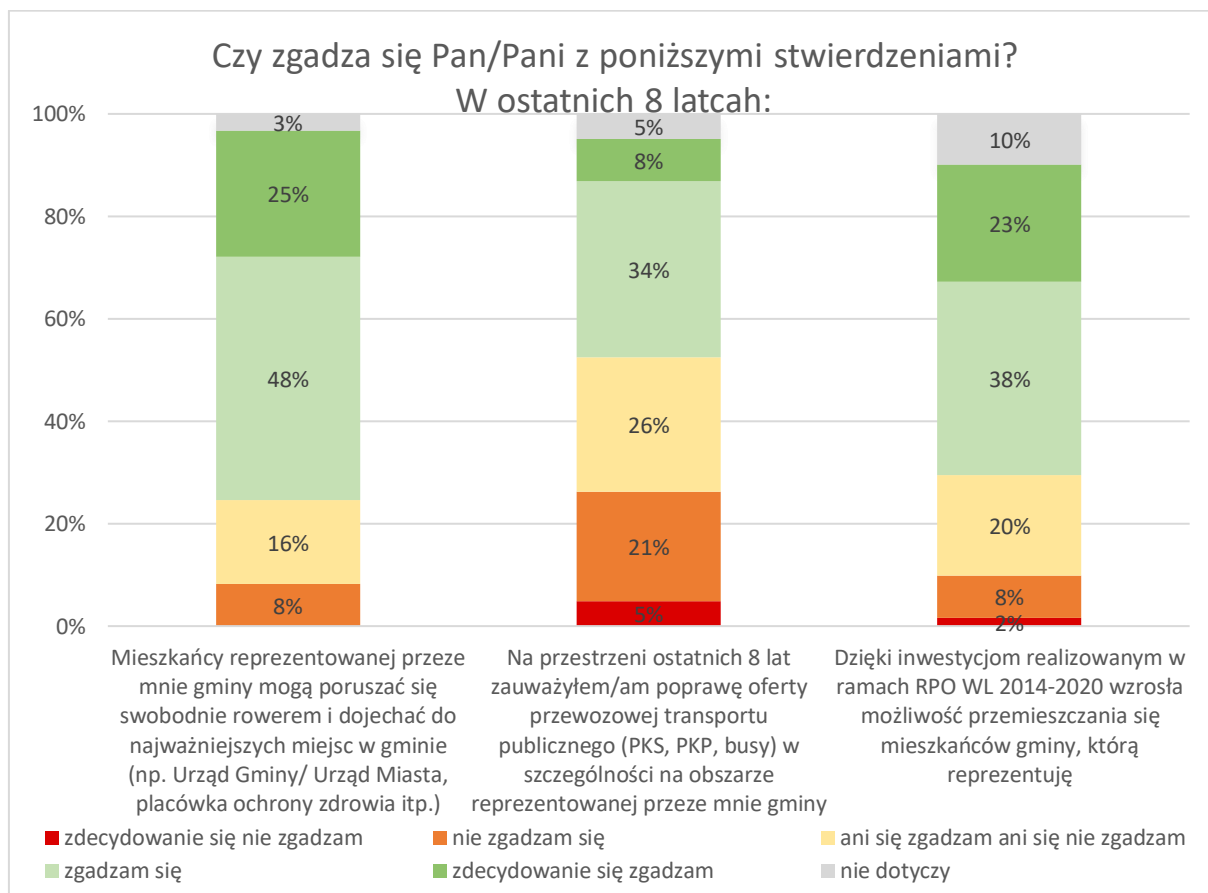
W przypadku stwierdzenia, że możliwość przemieszczania się transportem zbiorowym po terenie województwa poprawiła się, odpowiedzi były dość rozłożone: 10 respondentów stwierdziło, że nie zgadza się z tym stwierdzeniem, a jeden wybrał najniższą ocenę w skali. Kolejnych 11 stwierdziło, że nie ma zdania na temat zgodności stwierdzenia. W 31 gminach możliwość przemieszczania się transportem zbiorowym wzrosła, z czego w 13 zdecydowanie. Postali respondenci zdecydowali, że to stwierdzenie nie dotyczy reprezentowanej przez nich gminy.

Kolejne dwa pytania dotyczące poprawy komfortu przemieszczania się transportem zbiorowym i czasu potrzebnego na dotarcie do innych gmin wypadły podobnie, jeśli spojrzeć na średnią ocenę (3,60 i 3,62). Jednak aż 35 respondentów uznało, że komfort przemieszczania się transportem publicznym poprawił się, a odpowiedzi przeczących temu stwierdzeniu było jedynie dziewięć, z czego dwoje przedstawicieli gmin zdecydowanie się z nim nie zgodziło. Na poprawę czasu dojazdu do innych gmin wskazało 31 ankietowanych, aż 13 wstrzymało się od określenia stanowiska, a ośmiu nie zgodziło się z tym stwierdzeniem. Dziewięciu gmin oba stwierdzenia według respondentów nie dotyczyły.

Ocena efektów wsparcia w ramach Osi VIII Mobilność regionalna i ekologiczny transport w RPO WL 2014-2020

Ostatnie trzy stwierdzenia dotyczyły swobody poruszania się po terenie gminy rowerem, poprawy oferty przewozowej transportu publicznego oraz wzrostu możliwości przemieszczania się mieszkańców gminy w efekcie realizowanych w ramach RPO WL 2014-2020 projektów.

Wykres 8. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego (25-27)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego CAWI/CATI z JST n=61.

Jak wynika z odpowiedzi, w większości gmin mieszkańcy mają dobre możliwości poruszania się rowerem (44 odpowiedzi pozytywne, 5 negatywnych, 10 bez ustosunkowania się do podanego stwierdzenia).

Zdecydowanie mniej zgodnie respondenci reagowali na stwierdzenie „Na przestrzeni ostatnich ośmiu lat zauważyłem/am poprawę oferty przewozowej transportu publicznego (PKS, PKP, busy) w szczególności na obszarze reprezentowanej przeze mnie gminy”. Jedynie pięciu respondentów zdecydowanie się z nim zgodziło, a 21 kolejnych wybrało odpowiedź „zgadzam się” (jedynie 43% pozytywnych odpowiedzi). Aż 16 odpowiedzi neutralnie odnosiło się do stwierdzenia, a kolejne 16 się z nim nie zgadzało (z czego 3 zdecydowanie nie). Było to też pytanie, które otrzymało najniższą średnią ocenę z ostatniej serii pytań (3,21).

Ostatnie stwierdzenie dotyczące poprawy możliwości przemieszczania się mieszkańców na skutek realizowanych projektów transportowych zostało ocenione pozytywnie. Jedynie

Ocena efektów wsparcia w ramach Osi VIII Mobilność regionalna i ekologiczny transport w RPO WL 2014-2020 sześciu (10%) ankietowanych się z nim nie zgodziło, 12 (20%) nie określiło swojego stanowiska, a 37 (61%) zgodziło się, że projekty miały pozytywny wpływ na mobilność mieszkańców.

Podsumowanie

Ankieta wykazała, że inwestycje realizowane w ramach RPO WL 2014-2020 pozytywnie wpłynęły na możliwości przemieszczania się mieszkańców województwa lubelskiego, a także przyczyniły się do poprawy dziedzin życia i aspektów związanych przede wszystkim z bezpieczeństwem ruchu drogowego, dostępnością infrastruktury oraz jakością jej funkcjonowania.

Wyniki pokazują, że projekty skupiły się przede wszystkim na infrastrukturze drogowej i były realizowane z myślą o użytkownikach samochodów osobowych. Wpłynęły one bardzo pozytywnie na możliwość i komfort poruszania się po terenie gmin, jak również poprawiły dostępność Lublina. Jednocześnie projekty budowy i przebudowy dróg zmniejszyły pozytywne oddziaływanie RPO WL 2014-2020 na jakość powietrza i emisję hałasu.

Niewielka liczba projektów skupiających się na transporcie publicznym sprawiła, że regionalny transport publiczny utrzymany jest w niskim standardzie, a mieszkańcom gmin województwa lubelskiego znacznie wygodniej jest korzystać z samochodu, ewentualnie roweru. Aż w 16 gminach (26% ankietowanych) realizowane projekty miały mały wpływ lub wcale nie przyczyniły się do zmniejszenia wykorzystania samochodów osobowych (pytanie 7), a w aż 57 gminach (93% ankietowanych) komfort przemieszczania się transportem indywidualnym po terenie gminy poprawił się (pytanie 20).

Średnia odpowiedzi wszystkich przedstawicieli ankietowanych gmin wyniosła w badaniu 3,86 (w przyjętej pięciostopniowej skali). Najniższe średnie oceny ze wszystkich pytań wynosiły 2,77 i 2,91, najwyższe zaś 4,92 i 5,0 (dwie gminy).

Spis tabel

Tabela 1. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane aspekty.....	4
Tabela 2. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane dziedziny życia.....	7
Tabela 3. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego.....	10

Spis wykresów

Wykres 1. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane aspekty (1-4)	4
Wykres 2. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane aspekty (5-8)	6
Wykres 3. Ocena poprawy jakości systemu transportowego województwa lubelskiego (9)	7
Wykres 4. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane dziedziny życia (10-14)	9
Wykres 5. Ocena wpływu projektów transportowych na wybrane dziedziny życia (15-19)	10
Wykres 6. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego (20, 21)	12
Wykres 7. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego (22-24).....	13
Wykres 8. Ocena zgodności podanych stwierdzeń dotyczących możliwości transportowych mieszkańców województwa lubelskiego (25-27).....	14